

vaderrean 2000 rijncollege in utrecht er ook een is bestaat wilsc hut a e a sporen 1 vbo mavo geschiede van oudsher een taalc hters ta and hi storisch nis voor de onderbouw groninger wolvers ge zien blijken leerlinge n van v oorhe en de no ordhoff 1 99 8 ambachtsschool en de varianten die hi erop gekomen zijn moeite te hebben met het lezen en het begrijpend lezen van de vaktaalen en hoeveelheid nederlands e woorden de oorzaken kunnen liggen in het vermogen van het kind maar ook in de omstandigheden waarin het kind leeft ieder een kent de verhalen over kinderen in de jaren vijftig en zestig die door hun sociale economische achterstand niet die opleiding kregen die zij qua capaciteit aan hadden moeten kunnen ook nu is dit proces zichtbaar aanwezig voor kinderen die hun wortels in een andere cultuur dan de westerse hebben laten wij ophouden om over zwarte scholen en alloch 224 moer 2000 voortgezet onderwijs tonen te praten zullen vanwege dit culturele schooltaalbeleid vaderrijn verschil een achterstand oplopen waardoor zij vele malen meer en erger moeten besteden laren negentig aanstelling taalcoördinator en wilskracht vertonen dan westerse opgevoede kinderen om een bepaalde positie te 1996 deelname aan posterproject ontweekeld in rotterdam bereiken in de maatschappij dit meise 1999 deelname aan cento project taal spreekt slecht nederlands ze is pas drie jaar gericht vakonderwijs in nederland helaas maar ook al zou ze het kunnen zij zal hierdoor de mavo nooit halen is nog steeds een uitspraak die in de taken taalcoördinator initiëren van projecten bestudering van nationale dagelijkse praktijk van de school te horen is en internationale ontwikkelingen het vaderrijn college heel veel waarde aan taal en zorg een bereikbaarheid maken van taalbeleid en creëren van een draagzorg over het algemeen voor een betere vlak binnen de school het scheppen van een professionele cultuur ten aanzien van taalpositie binnen onze maatschappijen van de ondersteunen van docenten daar waar nodig is project en die daarvoor ondenomen wordt is supervisie aanzetten tot intervisie aanreiken van het taalgerechtigd vakonderwijs binnen de meer verschillende didactische vaardigheden talige en interculturele klassen van het college zie het kader hierna als tuitgangspunt na een jaar ervaring met het project zien wij het mag duidelijk zijn dat het lesgeven op een dade desoriëntatie van leerlingen die ontstaan vmbo school geen sinecure is het vergt een grote inzicht omdat leerlingen nu eenmaal een ander mate aan didactische vaardigheid inzicht in toe denken belevingen wereld hebben dan de komstig werkveld en culturele diversiteit en mense mees te leraren lanzaam maar ze keromslaat in enthousias t doelgericht werken waarbij lijkheid het klassikale lesgeven bijvoorbeeld oogt harmonieus maar levert voor leerlingen nauwelijks eigen verantwoordingenomen wordt de grijpbare stof op grijpbaar in die zin dat de leeraar heeft door het samenwerken de leren van leerling de aangereikte stof in zijn dagelijks leven de leerlingen de tijd gekregen om waar te weten te integreren en men waardoor zijn reflectie gebaseerd is op realistische feiten en niet meer op verondermen moet rekening houden met het feit dat 85 van de beschikbare tijd en energie van een docent stelling en alle theoretische uitboeken nodig is voor de uitvoering van het dagelijks werk een reflectie bedoeld om beter aan te

sluit en en 15 overblijft voor de ontwikkeling en verandering op de beginstuati en de bellevingswereld van ringschoon 2000 daarbij is het echter noodzaak de leerling de ij van het lijden onder wordt kelijk dat docenten bereid zijn om aan dit laatste op het vader pijncollege een nieuw eiwarme te werken en in staat zijn om eraan mee te uit een actief leerklimaat met een optimale kunnen werken om deze professionele cultuur te taalbeheersing ontstaat bijdragend aan het creëren marktgericht van het opsopwan emancipatieproces van alle leerlingen en processen waar zowel leerlingen als hun ouders en leerteam en leiding dit zo doen dat je je geholpen voelt in plaats van in het defensief gedrongen is er schoolmedewerkers zich wel bijvoelen een grote kans dat de beschikbare 15 voor verandering goed benut wordt carla docente verzorging en biologie de vraag werd aan mij gesteld of ik iets wilde met boek en werkboek voor zich getraind opschrijven over mijn ervaringen met taal om zo snel mogelijk het einddoel een gericht onderwijs in de lessen biologie en sociaal wetenschappelijk invuld werkboek te verzorging een reflectie op mijn werkwijze bereiken hebben ze nauwelijks tijd om te daar moest ik over na denken luisteren laat staan de opgegeven paragraaf het volgende zal voorvelen geen onbekend uit het boek door te lezen het boek gaat zo fenomeen zijn nadat kinderen mijn klas snel mogelijk de tas weer in ik moet maar binnen waaien zitten zij in het gunstigste aangeven welke bladzijde en uit het werkboek geval binnen een redelijke tijd aan een tafeltje geeft maakt moeten worden zij reageren ver 2000 4 meer 225 voor tge zet onderwijs volgens geïrriteerd als ik de antwoorden niet groe pjes van vier gezamenlijk de leers tot snel genoeg geef we laten de moed zakken opnemen en verwerken in elke les krijgt een en raken in het ergste geval totaal uit geblust ieder een papieren waarop stapsgewijs aangegvoordat het einde van de dag bereikt is zelfs ven wordt wat zij moeten doen elk lid van al heerst er een prettige werksfeer in de klas de groep krijgt een eigen rol met bijbehorende kan er klassikaal lesgegeven worden dan de verantwoordelijkheid toebedeeld zie nog blijkt vaak dat het rendement de volgen afbeelding in de dag laag is juf dat hebben we niet gehad ik wil drie voorbeelden noemen van mijn elke keer als dit gebeurt schiet mij het invulling van taalgericht vakonderwijs verhaal van een collega te binnen in korte eenvoudige en heldere bewoording en legde lezety bij het lezen van een stuk tekst krijgt de aardrijkskundeleraar de kinderen uit hoe leerling de rol van leerling 2 de rol zij een weerkartaar moeten maken de samen van schrijven van moeilijke woorden leerling werkende twee taalen kregen verscheillende 3 de rol van tijdsbewaaker en leerling 4 de rol opdracht en de een schrijft de ander tekent van coördinatoren samen vatter of presentator de kaart op het bord stonde de kaps tok het vooordeel van een dergelijke aanpak is dat beschreven bestaande uit vijf woorden die in ik als leraar zeer snel inzicht krijgt in het verhaal opgenomen moeten worden ni ve au van lezen begripen en de dergelijke wattlek de volgende les een werkkaart kinderen raken aan de praat over de stof en meester nooit ge had wat is dat het was stellen elkaar vragen klassikaal passieve kinderen belangenrijk beekpunt voor de leraar de rezen zijn op een sactieve samenwerken

nde raak ik gefrustreerd vind ik dat die kindere n geworden in een les over aids re niet kunnen en willen hola ngnog naar preventie lazen de kindere n hardop een stuk mijn pensioen of ga ik bij mijzelf terade wat te kst uit een vrolichtin gsblad voor jongeren en rnu niet goed gegaan is na zijn dage lijks edel ezers hoorde ik hakkele n over woorden ze lfrectie op de fiets en onde rdedouche al s immuun systeem infectie bacterien a f gooide hij het roer om hij is daarna weer be we e rsys teem dedive rse schrijvers kregen richte n met ze gaan be kijke n en analyse re n zond erint e rventie van mijn kant direct de ve rvolgen s ging het op ste l en v a n h e t weer opdr acht om de z e w o r d e n o p d e f l a p t e b e r i c h t e n v e e l b e t e r a f v e r m e l d e n d e a a n d a c h t w a s g e w e k t w a a r n a v a n u i t h e t p r o j e c t t a a l g e r i c h t v a k o n d e r i k b e e l d e n d e e n e n a n d e r h e b k u n n e n w i j s w o r d t o n d e r a n d e r e b i n n e n m i j n v a k u i t l e g g e n i k h e b d a a r b i j v e r s c h i l l e n d e d i l e m b i o l o g i e e n v e r z o r g i n g b e k e k e n i n h o e v e r r e m a s a a n g e s t i p t d i e t o t l e v e n d i g e d i s c u s s i e s e e n g e v a r i e e r d e d i d a c t i s c h e a a n p a k v e r w e r h e b b e n g e l e i d i n d e g r o e p j e s k i n g s m e t h o d e n e n t o e t s i n g h e t r e n d e m e n t l a t e n s t i j g e n i n p l a a t s v a n j u f d a t h e b b e n w e a c t i v e r e n i k k i e s e r v o o r o m d e l e s s t o f n i e t n o o i t g e h a d h o o r i k n u v a k e r w e e t j e n o g a l s e e r s t e t e b e h a n d e l e n m a a r l a a t l e e r l i n g e n w e l j u f d a t d e z e w i j z i g i n g e n i n e e r s t e e e r s t z e l f p r o b e r e n d e v o o r k e n n i s a c t i v e r e n i n s t a n t i e v e e l w e r k m e t z i c h m e e b r e n g e n m a g w a a r n e m e n e n g e e f r u i m t e v o o r c r e a t i e v e d u i d e l i j k z i j n o m d a t d e b e s t a a n d e m e t h o d e n d e n k p r o c e s s e n o m h e t h o o f d s t u k o r d e n e n h i e r n i e t i n v o o r z i e n p l a n t e n d i e r e n s c h i m m e l s b a c t e r i e n e e n i n t w e e d e i n s t a n t i e l e v e r t h e t m e e r o p w a t i n d e l i n g g e b a s e e r d o p c e l w a n d c e l k e r n e n b e t r e f t t i j d l e e r e f f e c t e n e n w e r k p l e z i e r v o o r b l a d g r o e n t e b e h a n d e l e n l a a t i k k i n d e r e n z e l f m i j e n l e e r l i n g e n k i n d e r e n g r o e i e n w e e r e e n i n d e l i n g i n o r g a n i s m e n m a k e n o p g r o n d h e t a f h a k e n b e h o o r t t o t h e t v e r l e d e n v a n e i g e n w a a r n e m i n g e n z i j l e r e n d a n d a t m e n s e n v e r s c h i l l e n d z i j n i n w a a r n e m e n d e s a m e n w e r k e n d e l e r e n e n l e z e n b i o l o g i s c h e o r d e n i n g i s e r m a a r e e n u i t d e v e l e d i e j e k u n t b e d e n k e n e n d a t h e t w a a r u i t b e s t a a t m i j n i n v u l l i n g v a n t a a l g e r i c h t o r d e n i n g s p r o c e s a f h a n k e l i j k i s v a n h e t d o e l v a k o n d e r w i j s h i e r o n d e r g e e f i k e e n a a n t a l d a t m e n z i c h s t e l t v o o r m i j b l i j f t o p d e z e v o o r b e e l d e n m a n i e r m e e r t i j d o v e r o m g r o e p j e s o f k i n d e s a m e n w e r k e n d l e r e n e n l e z e n b e t e k e n t d a t r e n i n d i v i d u e e l t e b e g e l e i d e n g e r i c h t e n o p 22 6 m o e r 2000 4 v o o r t g e z e t o n d e r w i j s v o o r b e r e i d i n g s s c h e m a d e b l o e d s o m l o o p o p d r a c h t n a a m k l a s t h e m a 3 b l z 95 t m 107 l e r e n d o o r s a m e n t e w e r k e n i n g r o e p j e s v a n 4 j e h e b t 5 l e s s e n d e t i j d h i e r v o o r l e s 1 8 f e b r u a r i l e s 2 15 f e b r u a r i l e s 3 22 f e b r u a r i l e s 4 7 m a a r t l e s 5 1 4 m a a r t p r e s e n t a t i e i e d e r e e n k r i j g t e e n e i g e n t a a k l e t g o e d o p d a t i e d e r e e n z i j n w e r k m a a k t j e h e l p t e l k a a r n a t u u r l i j k o m t e h e l p e n t a k e n 1 l e e s t h e m a 3 b l z 95 t m 107 g o e d d o o r v a n j e d o c e n t k r i j g t e e n l i j s t m e t m o e i l i j k e w o o r d e n o p d r a c h t z e t d e z e w o o r d e n o p a l f f i e t z o e k d e b e t e k e n i s o p v a n d e w o o r d e n e n s c h r i j f d e z e a c h t e r d e w o o r d e n o p g e b r u i k h i e r b i j j e b i o l o g i e b o e k e e n w o o r d e n b o e k e e n b e e l d w o o r d e n b o e k e n e e n e n c y c l o p e d i e z o e k 20 w o o r d e n u i t d e p u z z e l d i e j i j b e l a n g r i j k v i n d t e n m a a k d a a r v a n e e n w o o r d s p e l l e e s t h e m a 3 b l z 95 t m 107 g o e d d o o r z o e k g o e d u i t h o e

het hart werkt maak van het hart een grote tekening thuis kun je het hart ook namaken van ijzer of ander materiaal zet de namen erbij en schrijf een verhaal over de werking in dit verhaal moet je met eigen woorden schrijven hoe het hart werkt wat een hartinfarct is wat betekent hartzeer maak 5 interviewvragen over hartzeer geen gesloten vragen en interview je ouders lees thema 3 blz 95 t m 107 goed door en maak de vragen en opdrachten uit je werkboek werk deze goed uit laat ze controleren en zorg ervoor dat iedereen een copie krijgt van de antwoorden iedereen moet de antwoorden in zijn eigen werkboek overschrijven 4 lees thema 3 blz 95 t m 107 goed door zoek goed uit wat bloedvaten zijn maak een tekening hoe het bloedvatenstelsel er in je lichaam uit ziet schrijf een verhaal hoe het bloed van het hoofd naar de tenen kan komen en omgekeerd met eigen woorden wat zijn spataderen en hoe kun je ze krijgen maak 5 goede interviewvragen geen gesloten vragen en interview 2 mensen bij jou in de buurt die last hebben van spataderen voor iedereen zorg dat je materiaal er goed uitziet jullie krijgen in je groepje alle materialen die je nodig hebt voor presentatie materialen en werking individueel krijg je een cijfer voor het werk dat je zelf hebt ingebracht en de werkbouken afbeelding 1 leerlingen krijgen taken 2000 4 moer 227 voor gezet onderwijsbouw en sociale cyclus 9 l r k 2boek t t ondgc te h o i e i 1 u n k e e 26c 2 omer kat teq ze afbe lding z ee n goe d e indpro duct maat waarbij ik h e t b e l a n g r i j k v i n d o m h o u d j e m o n d i s n u i k h o o r j u l l i e n i e t s o c i a l e v a a r d i g h e d e n i n d i t g e v a l h e t b e l a n g p r a t e n o o k z u l l e n m o g e l i j k e o n d e r l i n g e v a n o p r u i m e n o m i e t s t e b e w a r e n t e b e n a c o n f l i c t e n e e r s t u i t g e p r a t m o e t e n w o r d e n d r u k k e n e r i s o o k m e e r t i j d v o o r s o c i a l e o m s a m e n t e k u n n e n w e r k e n d i t k o s t t i j d g r o e p s a s p e c t e n o n m i s b a a r i n e e n m e e r t a l i g e m a a r d e i n v e s t e r i n g w e r p t l a t e r z e k e r z i j n k l a s o m r e s p e c t b i j t e b r e n g e n v o o r a n d e r s v r u c h t e n a f d e o p d r a c h t i s d u i d e l i j k o p d e n k e n d e n o f a n d e r s z i j n e n d e m e e r w a a r p a p i e r w e e r g e g e v e n z i e a f b e e l d i n g i h o e d e d i e d a t k a n h e b b e n v o o r z i c h z e l f e e n k e n j e h e t k r i j g e n w a s e e n v a n d e i n t e r v i e w a n d e r e z i n v o l l e m a n i e r o m d e v o o r k e n n i s t e v r a g e n v a n e e n g r o e p j e o p d r a c h t 4 d a t a c t i v e r e n i s h e t m a k e n v a n e e n w o o r d s p i n m i d d e l s d e v e r k r e g e n a n t w o o r d e n e e n r e l a t i e b i j v o o r b e e l d s c h r i j f h e t w o o r d z i n t u i g o p w i s t t e l e g g e n m e t d e s c h o o l t a a l o v e r h e t r o n d o m h e t w o o r d s c h r i j v e n d e k i n d e r e n o n t s t a a n v a n s p a t a d e r e n v e r v o l g e n s a l l e s o p w a t v o l g e n s h e n m e t e e n e l k g r o e p j e m o e t e r v o o r z o r g e n d a t h e t e e n z i n t u i g t e m a k e n h e e f t a l s l e r a a r w e t j e d a n g o e d e i n d p r o d u c t l e v e r t e n d u i d e l i j k l a t e n w a a r j e o p i n k u n t h a k e n e n z i e j e d a t v e e l z i e n d a t e r e e n p o s i t i e v e o n t w i k k e l i n g i s i n d e k e n n i s a l l a n g p a s s i e f a a n w e z i g i s o n d e r l i n g e s a m e n w e r k i n g z i e a f b e e l d i n g 2 3 e n 4 d e b e o o r d e l i n g b e s t o n d u i t v i e r d e l e n e i g e n v e r a n t w o o r d e l i j k h e i d d e g r o e p m o n d e l i n g e w e e r g a v e v a n d e i n h o u d i s v e r a n t w o o r d e l i j k v o o r h e t e i n d p r o d u c t d a t p r e s e n t a t i e v a n h e t m a t e r i a a l e l k e l e s i n g e l e v e r d m o e t w o r d e n h e t k a n o n t w i k k e l i n g i n s a m e n w e r k i n g o o k v o o r k o m e n d a t h e t e i n d p r o d u c t n a d r i e i n h o u d v a n h e t w e r k b o e k o f v i e r l e s s e n d o o r d e g r o e p v o o r d e k l a s n a d e p r e s e n t a t i e k r e g e n z i j o o k o n v e r g e p r e s e n t e e r d m o e t w o r d e n z o k r i j g t e l k w a c h t e e n t o e t s m e t k e n n i s v r a g e n e n w o o r d g r o e p j e k i n d e r e n u i t j a a r 2 d e o p d r a c h t o m b e t e k e n i s s e n j u l l i e h e b b e n n u z o l a n g a a n h e t t h e m a b l o e d s o m l o o p m e t e l k a a r

te ver het onderwerp gewerkt dat je er alles van afwerken ik praat niet zij prat-
en overleggen moet weten zonder dat je thuis hebt moeten en maken keuze s
met elkaar het vroegere leren in eerste instantie is het resultaat no g 22 8 moer
2000 4 voortgezet onderwijs s afbeelding 3 samenwerkend presenteren ma ge r l a
at dit niet te rugzien in het cijfer verwerkingsmethode s maar praat e rover
met de leerlingen hoe je het de volgende ke er wilt hebben hoe me er en ge-
varieerd aanbod van verwerking s kind er en begrijpen hoe het een en ander
in methoden is belangrijk omdat me ns en ver zijn we rk gaat in deze ni euw e aa-
npak hoe schillend zijn in het leren leers tofen vaar me er zij allerle i zake n
sp e lende rij s oppikken dighed en kunn en bijvoorbeeld aan gebode n en hoe
creati ever ze worde n worden in spelvorm werks tukke n inter views wer k be-
zoekjes foto s en video immers concluderend ka n ik stellen dat kinderen met
de een l ert mee r van vis uel e be elden en de behulp van s a menwerk end l e
ren en lezen ander bijvoorbe eld van auditief aangebode n me er ze lfv e
rtrouwen krijg en fouten du rv en stof de een kan zich betere concenteren
dan maken en zichzelf weten te corrigeren op een ander dit geldt zowel voor
leerlingen als het schoolplein en in de wijk me rk ik s te eds voor nu j als l e r a
ardi e ha ar didac tische vaar me er da t de ze kinde re n zich be pa alde
school digheid wil ver groten ta al e ige n hebben gema a kt e en teken dat zij
zelf heb ik voor de less en biologie een hun eigen dagelijkse kennis hebb en
weten uit aantal spel en g emaa kt zoal s een stapelspel te breiden over het me-
nse lijk lichhaam de diverse func bel angrijk is het om in het groeps werk te ties
liggingen orgaanstelsels en ziekte n zijn zorgen dat elk lid een duide lijke ei g en
taak op kaartjes we ergegeven die de kinde ren niet heeft en tege lijkertijd afh-
anke lijk is van het elkaar bij het juist e orgaan moe s ten leggen werk van een
and ere lid daarna a st is het er zijn ook ka a rtjes met s preekwoorden over b-
elan grijk om te zorgen dat de voorkennis de orga nen en aparte kaartjes waarop
de van kindere n g e activeerd wordt en dat school betekenis va n d e spreekwo-
orden vermeld ta alwoorden en belangrijke vaktaal regel staat matig herhaald wor-
den in vers chillende con ik had enige less en nodig alvorens de 8 7 teksten in
kleinere groepjes kan dit gemakke kaartjes op het spelbord terecht waren geko-
lijk op ma at gebeuren men 2000 4 moer 229 voortgezet onderwijs s elk lid van een
groepje vulde ve rv olgens van een and ere verwerking sm ethode niets een s c he-
ma in waa ri n onder andere de nieuws toevoegt voor de leerling functies en lig-
gingen verwerkt zijn in de toetsing heb ik een aantal dingen verwerkt methoden
kennisvragen zoekvragen welke zin hoort bij welk orgaan woordbetekenis en ik
heb re eds in 1 9 80 is opgemerkt de jager e en tekening laten maken van het
menselijk s choon da t methoden niet toereik end zijn lich haam en de organen
de method e n zoal s dez e beschreven zijn in een ande r spel is een ganz e
nbord waarbij diverse vakbo eken en de daa rbij b e horende de ka a rtjes op-
drachten bevatte n die verwij doelen zijn anno zooo nog ste eds gebaseerd zen
naar bijvoorbeeld bepa alde teks t e n uit het op en afgeleid van normen en waa-
rden die boek le g a an j e groepje uit wa t een stamper niet aansluit en bij de lee-
fwereld en culturele is l e e s dan eerst alle vragen va n d e a c htergrond van d e
kinde ren ook wordt op kaartjes heb ik na het spel en laten verwe rke n g

een enkele wijze in de gebruikt e methoden in een muurkrant de bloem h e e l l e uk d e voorkennis van kinderen geactiveerd bij hierbij is om net als in een ec ht g anzenbord b es tudering van de m ethoden blijkt dat h e t fun c tion ele kaartje s met s tr a f w e r k t e b e t a algebruik e rvan niet of n auw e lijks gesc reend denk e n vergeet ook vooral ni e t d e humor is woorden word e n va ag of ni et uitgel e gd en de creativiteit woorden m e t d e z e lfde betekenis worden n a a s t e n door elkaar ge bruikt bijvoorbeeld yvonne de jager struik b eg rijpen en b e v atte n er wordt gebruik taalcoördinato r g em aa kt van ee n giga nti sc he ho ev eelheid vakterm e n die nauw elijks of ni et v an b elang om tot ee n goed taa lb el eid te kom e n i s het zijn in het toekom s tig w erkve ld en le ven van voor d e s chool van belang om de knelpunten leerlingen t er i ll ustratie twaalf bladzijden in waar t e nemen en te beschrij ve n ondanks het h e t biologiebo e k leveren 125 moeilijke woor feit dat de oplossingen vanwege de door d e d e n op woorden die zonder inbedding overheid ges teld e eis en ni e t a ltijd in handen s lechts d eso ri entati e e n desinte g ratie veroor ligg e n bij de s chool zo i s d e ov e rg a ng tus s en zaken bij le e rlin gen kort door de bo c ht zou la ge re s chool en middelbare s chool e n d e j e z e lfs kunn e n st ell en dat het geweldi g is dat overga ng tu s s en b a si svormin g e n b eroep sge er nog kind er e n zijn die zich hi erdoor heen ri c ht e vormin g te groot w e ten te worst elen in de praktijk betekent het dat l eraren di dactie k onde rsteund door s chool zelf ve el zull en ontwikkelen doce n ten b es chikken niet over v o ldoend e ve r sc hill e nd e dida c ti sc h e va ardi g h e den o m leer en werkklimaat op vader rij n b e p a alde s tof b eg rijp elijk te m a ke n ook d e dire c tie b ij ons op s chool zi et dat in onl ang s h e t vader rij n c oll ege on derkent boven con statee rd e d e h e er stoute dire cte ur van genoemde knelpun ten wetend dat ve le pun onz e school dat bij e e n didac ti e k waarbij ten kne ll end zu llen blijven be staan m a ar een d oce nt alle e n maar d e v e rb a le uitleg door de hand in eigen boez em te s teken hante e rt de taa lachterstand v a n leer linge n v erwachten we een kwalitatief hoger en ste e ds gr o t e r wordt vi s uali seren e n c oncre positiever le erklimaat te s cheppen voor onze tise re n e n d e zelfd e s tof met v erschill e nd e l e erlingen m e t and e re woord e n als de ingan gen b e naderen i s onmi s baar bij kinde omstandighe den niet veranderen d a n veran ren van het vmbo der ik zelf veelal houdt een do c ent geen rek e ning met het gaat hierbij onder andere om een het feit dat bepaalde s tof elk e k e er weer elk v erande ri ng in didactische aanpak samen jaar w e er herh a ald mo e t wor den da a rbij werkend leren en diversiteit in didactische geldt ook dat een docent die niet iets nieuw s vaardigheden niet als de zoveel s te didacti toevo e gt aan h e tgeen hij herh a lt in de zin s c he leerstrategie lees onderwij s truc maar 230 moe r 2000 voortgezet onderwij s afb eeldi ng 4 samen we rkend le ren als midd el om ee n bru g t e sl aan tu s s e n om m e t tel e urste llinge n ve rlies en de rge lij k e ve rsc hill e nd e d e nk e n b e l e vin gs w er elde n op ee n v mbo s c h oo l i s het mo e ilijk om voor me nig le ra a r en kind ge ldt dat d e nk e n z a ke n te ve rb er gen die ni e t go ed gaa n in d e ee n lu xe is binne n s chool b es t aan d e nk klas kindere n h ebb e n e r gee n problee m m ee we r elde n di e e lk aa r niet b eg rijp e n er w ordt om me d e leerlin gen en and e r e l e rar e n v a n d e gee n tij d uitgetr o kk en om e lka ar t e begrij scho ol bree duit t e la t en we te n wat e r

wel en p e n d e l e e r l i n g r a a k t i n v e r w a r r i n g d o o r h e t n i e t g e b e u r d i s b i n n e n e e n b e p a a l d e l e s h e t v e r b a l e e n n o n v e r b a l e v e r w a c h t i n g s p a t r o o n b e t e k e n t d a n o o k d a t e e n l e r a a r d i e g e e n v a n z i j n l e r a a r d i e i n m i d d e l s f r u s t r e r e n d g o e d e r e l a t i e h e e f t m e t e e n k l a s h e t m o e i l j k c o m m u n i c e r e n d m e t z i j n e i g e n v e r w a r r i n g h e e f t e e n i n v o e l e n d t e a m l e i d i n g l e r a r e n e n g e w o o n n i e t w e e t h o e h i j b i j d e d e n k w e r e l d n i e t o n d e r w i j z e n d p e r s o n e e l z o a l s d a t o p h e t v a n z i j n l e e r l i n g m o e t a a n s l u i t e n i k w i s t n i e t v a d e r r i j n c o l l e g e a a n w e z i g i s i s o p z o n d a t z i j z o l e v e n g e e f t a a n d a t l e r a r e n v e r o n m o m e n t e r g b e l a n g r i j k e e n o p e n s f e e r w a a r d e r s t e l l i n g e n h e b b e n d i e n i e t g e b a s e e r d z i j n i n e r v a r i n g e n w o r d e n u i t g e w i s s e l d e n w a a r b i j o p r e a l i s t i s c h e w a a r n e m i n g e n d e d r e m p e l l a a g i s v o o r s u p e r v i s i e a c h t i g e d o o r v e r w e r k i n g s m e t h o d e n i n g r o e p s v e r o n d e r s t e u n i n g o o k d e o n d e r s t e u n i n g v a n b a n d a a n t e b i e d e n l e r e n k i n d e r e n d a t e l k b u i t e n a f i n d e v o r m v a n b i j v o o r b e e l d h e t m e n s z i j n e i g e n k w a l i t e i t e n e n z i j n e i g e n c e n t o p r o j e c t t a a l g e r i c h t v a k o n d e r w i j s i s g e b r e k e n h e e f t i n p l a a t s v a n h e t g e b r u i k e l i j o n o n t b e e r l i j k o m o p m a a t e n m e t k w a l i t e i t t e k e v r a g e n a a n d e l e r a a r l e r e n z i j o m e e r s t k u n n e n w e r k e n m e t e l k a a r t e o n d e r z o e k e n f o u t e n t e m a k e n e n d e l e s s t o f t e b e g r i p e n d a a r n a a s t i s h e t t o e k o m s t v i s i e b e l a n g r i j k o m i n h e t g r o e p s w e r k s o c i a l e v a a r d i g h e d e n t e v e r w e r k e n l u i s t e r e n g e z a e e n v m b o s c h o o l z o a l s h e t v a d e r r i j n c o l l e m e n l i j k t o t e e n o p l o s s i n g k o m e n p r e s e n t e g e i n u t r e c h t h e e f t v a n o u d s h e r l e e r l i n g e n r e n g e d u l d u i t o e f e n e n s a m e n w e r k e n h o e g a d i e i n m i n o f m e e r d e r e m a t e e e n t a a l a c h t e r j e m e t v e r w a c h t i n g s p a t r o n e n o m h o e g a j e s t a n d h e b b e n d e z e t a a l a c h t e r s t a n d k a n v e r 2000 m o e r 231 v o o r t g e z e t o n d e r w i j s o o r z a a k t w o r d e n d o o r h e t l e e r v e r m o g e n v a n a n n e m i e k e e e n k i n d o f d o o r d e m a a t s c h a p p e l i j k e c u l t u r e l e o m s t a n d i g h e d e n w a a r i n h e t k i n d l e e f t j a n s s e n v a n d i e t e n o m t e v o o r k o m e n d a t l e e r l i n g e n m a a t s c h a p p e l i j k g e i s o l e e r d r a k e n h e e f t d e s c h o o l s i n d s h e t m i d d e n v a n d e j a r e n n e g e n t i g o n d e r a n d e r e e e n t a a l c o r d i n a t o r a a n g e s t e l d i e a l s s l e u t e l e n a a n d e l e e r l i n g t a a k h e e f t o m k n e l p u n t e n t e s i g n a l e r e n d e n a t i o n a l e e n i n t e r n a t i o n a l e o n t w i k k e l i n g e n t e o f s l e u t e l e n a a n d e l e s v o l g e n e e n p r o f e s s i o n e l e t a a l c u l t u r t e s c h e p p e n e n d i v e r s e p r o j e c t e n t e i n i t i e r e n e e n v a n t w e e i n v a l s h o e k e n v o o r d e z e p r o j e c t e n i s t a a l g e r i c h t v a k o n d e r w i j s b i n n e n e e n m e e r t a l i g e k l a s w a a r i n a a n d a c h t c o n t e n t b a s e d l a n g u a g e i s v o o r s c h o l t a a l e n v a k t a a l b i n n e n d e d i v e r s e v a k g e b i e d e n d e p r a k t i j k i n d e l e s s e n i n s t r u c t i o n n a d e r b e k e k e n b i o l o g i e e n v e r z o r g i n g l a a t z i e n d a t t a a l g e r i c h t v a k o n d e r w i j s g e c o m b i n e e r d k a n w o r d e n m e t s a m e n w e r k e n d l e r e n e n h e t a c t i v e r e n v a n s o c i a l e v a a r d i g h e d e n h e t i s d e b e d o e l i n g d a t e l k e v a k g r o e p e e n v i s i e f o r h a j e r e a z o o c o n s t a t e r e n d a t e r n o g v e e l m o e t m u l e e r t t e n a a n z i e n v a n v a k i n h o u d v a k d o e g e b e u r e n v o o r d a t i n h o u d s g e r i c h t e b e n a d e r i n g e n l e n e n d i d a c t i e k u i t e i n d e l i j k z a l d e s c h o o l g e m e e n g o e d z i j n g e w o r d e n e n z i j s p r e k e n d a a r b i j e e n e e n d u i d i g e a a n p a k m o e t e n h e b b e n t e n e x p l i c i t o v e r a n a l y s e s v a n t a a l a s p e c t e n i n c u r r i c u l a a a n z i e n v a n d i d a c t i e k w a a r d o o r l e r a r e n g e e n v o o r b e e l d e n v a n l e s s e n e n m a t e r i a l e n e s t h e r i c h t e r o n d e r s t e u n d e n b i j g e s c h o o l d k u n n e n s t e m a n h e e f t i n h a a r d o c t o r a a l s c r i p t i e e e n b e w e r w o r d e n i n e e n p r o f e s s i o n e l e c u l t u r e l e r a k i n g v a n e e n b i o l o g i e l e s v o l g e n s t w e e m o d e l r e n m o e t e n z i c h g e h o l p e n v o e l e

n daarbij is len voor cont e nt ba s ed languag e instru ction het bel a ngrijk dat de leraar bereid is om de 1998 geprobeerd een kl ein e bijdrage te levere n aan leefwereld van d e leerlingen te l e re n kennen het vulle n van di e l eemte de twee b enade ringe n en in te spelen op d e individuele problem a di e z ij toegepas t he eft kunnen we b eno emen als tiek van leerlingen maar ook i s het be l a ng taalgericht vako nde rwijs e n inh o udgericht taal rijk da t hij zi c h laat helpen om e en eigen o nde rwijs omdat es th e r zelf gee n tijd had h eeft onderwij sid entit e it t e ontwikke l e n wa a r ze anne mie k e jan ssen van diete n als haar b ege m ee hij ee n zinvolle bijdr a ge ka n lev e r e n le ids te r toestemming gegeven te putte n uit het do or aan het le e r e n e m a ncipati e pro ces v an leer haar geanal yseerde e n o ntwo rp e n materiaal lingen uit ee n meertalige en int e r c ulturele klas binn e n de open structuur van h e t vader rijncoll ege is d ez e cultuur z e ker to en ik da t is al weer even ge lede n in een aanwe zi g n asc holings cursus een dag kreeg om de inte gratie taalonderwij s en vakonderwij s aan de liter atuur orde te s t ell e n had ik behoefte a a n i ll u s tratie mat e riaal dat inde rtijd no g onvindbaar was ja g er y d e g s choon buit enland e rs in a rre n mo ede besloot ik da t dan maar zelf te moeten ook l e ren in s cho olschrift informatie maken e n koos daarv oor e e n tekstj e over blad v o or h et utrecht s openbaar ond erwij s i98o geleedpotige dieren ik moet b ekennen dat ik n r 26 februari dat bij de hand had en du s niet naar de schoon g aanda cht voor de profe ssionele bibliothe e k hoefde om biologieboeken na te cultuur in d riffveer personee lsmag az in e xoc pluizen maar dat was niet de voo rn aamste utrecht numm er 9 1 3 maart 2000 dri jfv ee r de belangrijkste re de n voor die k e uze w as dat ik n a zorg vuldige le zing dac ht dat dit wel e e n tekst wa s waar ik m e geen buil aan kon vall en ik wist immers dat taalge ri ch t 232 moe r 2000 4